

ek

ak meg-
román nép
s hitét"

(folytatása)

Romániába került,
ahogy aláírta mind-
pvető intézménye.
ülésének aktusába
nómiaját és ezen
lő kormányt ala-

out az új alkotmány
separatista paria-

olráciáról és alkot-

polgárháborúval való
lomra hívták, ugyan-

A restauráció nap-
natarozatlannak bizo-

akotmányos okok-
ról. Tele gyűlölettel

zriv akciókat szerve-
ra körül az ellenállás

g a diktatorikus tö-
orrupcióval szemben.

Mindez pedig nem
en, nyit, férfias ma-

ozvetve strommannok
adit a nemzeti pa-

ésnek egy pillanata-
Nincs jogában igaz-

annak, aki a totalitá-
knak vezetőit dicsőíti

han alkotmányosság-
vezérének aiki a kor-

nybevette az ostrom-
s aiki egész pártjának

megmondások alap-
adott pillanatban a

alkotmányos rendszer
tő maradék nélkül

ek hiánya miatt. Ma
kellene erre rá-

alán

ró? Miért hivatkozi
ért, mert az uralko-
előle kományutódiá-

bizta az ország kor-

Mert nem várja
sok ereményét?

al azonban nem lehet
vében a mélyen mo-

nyes hitet. Mindenesre
len, hogy ezt a polit-

é, mintha egész Erdély
zkodna.

válkozva

ART
EXTRA

dvü!

da Baron L. Pop 10
ám: 18-60.

ZURAT

nyát

Taxa postala
plătute in num.
No. 224713/929.

Szerkesztőség
Közlöny-
osztály.

A. Telefon: 18-60.
Havonta 110, neg
évre 600, egészévr
Havonta 2
évére 12, egészév
Jelölés díjazabó
KELET" a tra-
saldóság egyetlen
ja. Cikkeitk utánnyo-
tásra megjelölésével megadjuk.

UJ KELET

MEGJELENÉSI IRODA

bérmennyit
leveleket nem
fogadunk el.

Ara 5 lej

— Kéziratok
megőrzését és visszakiadását nem
vállaljuk. Főszerkesztő: dr. Márton
Ernő. Felelős szerkesztő: János
Ferenc. Bucuresti szerkesztő: Eft-
zegeti Ernő. Strada Cobalcescu 83

Csütörtök, 1937. december 9.

5698. EV. XX. ÉVF.
Tebet 5. 280. SZAM.

A zsidó kötelesség

Lehet-e kétséges, hogy hová szavazzon a zsidó ember a parlamenti választásokon? Tétovázhat-e egyetlen zsidó is, amikor a szavazófülkébe lép, hogy válasszon az eléje tett listák között?

Tegnap, tegnapelőtt még el lehetett téríteni különböző illúziókkal és a zsidó valóságoktól messze eső hitetéseikkel a zsidó választói népi öntudatának utmutatásától.

Ezek az illúziók, amelyek évszázadokon át homályosították el a zsidó tömegek politikai létét, szétfeszítették, mint a szappanbuborékok. Az a négy esztendő, amely a legutóbbi választások óta telt el, olyan csapásokat zúdított az egész zsidóságra, amelyek egyedül állanak a nép szenvedéseivel és megpórbáltatásokkal teli történetében is és amelyek elemelőtársi erővel elcsúszták fel minden zsidó öntudatot, melyet évszázadok sorozatos csapásai sem tudtak felrázni a szunyadvásból.

Ma már az egész világ zsidósága érzi és tudja, hogy a zsidó nép, ha segíteni akar önmagán, úgy csak önmaga erejére támaszkodhat.

Senki más nem segíthet rajtunk, csak önmagunk.

Ezt ma egyformán tudja a varsói, a berlini, a bécsi, a tuniszi és a szaloniki zsidó.

Es tudnia kell ezt ma minden romániai zsidónak is.

Sofőrdöntő idők figyelmeztetnek ma minden egész zsidót arra, hogy az egyetlen mentés, amely ezen a világon létezik számunkra: a népi összefogás, a népi szolidaritás.

Ennek a szolidaritásnak legtisztább kifejezője az önálló zsidó lista.

Becsületes, öntudatos zsidó ember nem tehet mást, — mert elenkész esetben ömaga, gyermekei és népe ellen vét, — minthogy erre a listára adja szavazatát.

A francia külügyminiszter

Az egész világ figyelme kísérel európai tárgyalásain Yvon Delbos, aki kétségenkívül egyik legérdekesebb alakja a francia baloldali politikuskok galérijának.

Yvon Delbos Herthothoz és Lavalhoz hasonlóan egyszerű szóbeli küzdőtte fel magát. Perigordban született, majd mint ösztöndíjas került Párizsba, ahol az Ecole Normale Supérieure-ben végezte tanulmányait. Pályafutását, mint újságíró kezdte és csakhamar a radikális-szocialista párt hivatalos lapjának, a Radicale-nak főszerkesztője lett. Már mint újságíró feltűnt politikai éleslátásával és az események határozott megítélésével. A háborút mint főhadnagy küzdötte végig, majd az Emberi Jogok Ligája érdek körébe tartozó L'E et Nouvelle főszerkesztője lett. Mestere a legérdekesebb demokratikus lap, a Dépêche de Toulouse főszerkesztője, Maurice Sarraut, Albet Sarraut volt miniszterelnök, jelenlegi miniszter bátyja. Delbos éveken át volt parlamenti tudóstólja ennek a lapnak. 1924-ben mint a baloldali blokk képviselője került be először a parlamentbe. Kezdetől fogva a közoktatásügy érdekeite a legjobban, amelyek megformálásán fáradoztak tanul dolgozott. 1925-ben már mint közoktatásügyi államtitkár vesz részt Paul Painlevé kormányában.

Midőn a miniszterelnök 1925 októberében átveszi vezér kormányát, Yvon Delbos kapja a közoktatásügyi tárcát. A Laval-kormány idején ő a vezére a radikális-szocialista parlamenti csoportnak. Ő volt az, aki hatalmas visszhangot keltett beszédében felszólította a kormány hibáit és ezzel előkészítette Laval bukását. Ugyanakkor ezzel a beszédével vonta magára a figyelmet, mint a külpolitika alapos ismerője. Ez aztán el is döntötte politikai pályafutását. Midőn 1936-ban a Népfremszövettség, Leon Blum habozás nélkül Yvon Delbos-t bízta a külügyi tárcát, amelyet akkor is tartott, midőn Leon Blum helyét Camille Chautemps foglalta el. Delbos tizenhét hónapos hónapja áll a Qua d'Orsay élén.

Azóta figyelemmel kísérelhetők működését. Láthatjuk, hogy milyen nagy erőfeszítéseket végzett az európai béke megővésére és hogyan erősítette meg Franciaország európai

Légionáriusok meg- öltek két liberális körtést Krassó megyében

A belügyminisztérium cáfolja a nagyszabeni nemzeti parasztpárti listavezető letartóztatásának híreit. A parlament megayıtása előtt könyvet ad ki Titulescu a külpolitikai problémákról

Bucuresti, december 8. (Az Uj Kelet tud.) Kedden este elterjedt az a hír, hogy dr. Stoichita, a nagyszabeni nemzeti parasztpárt nagyszabeni tagozati elnökét letartóztatták. A Lupta ezzel kapcsolatosan a következőket írja:

Nagyszabeniől kapott híradás szerint a nemzeti parasztpárt otani tagozatának elnökét, dr. Stoichitát, egyik beszéde során tett kijelentései miatt letartóztatták. A belügyminisztérium cáfolja ezt a hírt, jóllehet a történetek alapján a bírői hatóságok ezt megtehették volna. A december 5-én Szabeni megyében tartott gyűlésen dr. Stoichita felszólítást követett el. Az esetről jelentés készült és a csendőrszervező Diaconescu ügyész jelenlétében lefolytatta a vizsgálatot. Dr. Stoichitát beidőzték a ügyészségre, ahol kihallgatták. Mindössze ennyi történt. Stoichita kihallgatása után elhagyta az ügyészség épületét.

Halálos összeütközés Krassó megyében

A választási előcsatározások már emberáldozattal is jártak. A belügyminisztériumban jelentés érkezett, mely szerint Lugoson liberálisok és légionáriusok összeverekedtek és két liberális életét vesztette. Az összetűzésről hivatalos jelentést adtak ki, amely a következőképpen hangzik:

December 6-án Herentesti községben, Lugos közelében a liberális párt két tagját, Vasile Radut és fiát Damaschin Sárbu és G. Lupescu légionáriusok meggyilkolták. A helybeli hatóságok a gyilkosokat letartóztatták, az ügyészségi vizsgálat megindult.

A nemzeti parasztpárt választási frontja

A nemzeti parasztpárt vezetősége közleményt adott ki, mely szerint a kemény tőli időjárás folytán, ami mindig megnehezíti a választási előkészületeket, három nemzeti parasztpárti vezető ember halt meg Erdélyben. Ezek: C. Danila hunyadi közjegyző, Nicolae Munchiu kolozsvári gyáros és C. Constantinovici szörény megyei ügyvéd. A nemzeti parasztpárt vezetősége csütörtökön délelőtt gyászistentiszteletet tart az elhunytak emlékére.

A nemzeti parasztpárt szerdán délután két órakor benyújtotta a törvényeszköz a fővárosi jelölőlistát. A kamarai választásokra a lista a következő: Maniu Gyula, dr. Lupu, Grigore Filipescu, G. Constantinescu Iekész, Radulescu, D. R. Francu-

kapcsolatait. Most is azért indult el középeurópai útjára, hogy a veszélyeztetett európai békét valahogyan megőrizze.

Delbos Briand és Painlevé neveltje, semmiféleképp nem tud vissza, ha a béke fenntartásáról van szó. Bizonyos, hogy Delbos ma egyike a legkitűnőbb étesült francia politikuskoknak, aki egyben a legfelkészültebb külügyminiszter is.

lescu, V. Popescu, Paul Ilescu ügyvéd, I. Raicu ügyvéd, Gavanescu, dr. Ionescu, C. Branzoiu és I. Vladescu. A szenátusi lista a következők: Corodeanu professor, Burileanu tábornok, Jacob Friedmann, E. Craiciu.

Titulescu könyve

Titulescu, mint a lapok tudni vélik, a parlament megnyitása előtt könyvet ad ki, mely felvilágosításokat nyújt a Franciaországgal fennálló szövetségi szerződésről, az olasz kérdésről, a román-német viszonyról, a Titulescu által Németországnak felajánlott kétoldali szerződésről, amit Hitler visszautasított, az Oroszországgal való tárgyalásokról, a szovjetek által Beszarábiát illetően adott biztosítékokról, végül pedig Románia területi biztonságáról.

Dinu Brătianu egyébként, a reggeli lapok jelentése szerint, kedden felkereste Titulescut. A volt külügyminiszter ma részt vesz a bucaresti egyetem jogkari tanárainak értekezletén, amikor valószínűleg kijelölik a volt külügyminiszter megnyitói előadásának időpontját.

Minisztertanács és prefektusi értekezlet

Tatarescu lakásán tegnap minisztertanács volt, amelyen Sassu igazságügyminiszter javaslatára elhatározták a választási törvény végrehajtási utasítás 3. szakaszának olyértelmű módosítását, hogy ahol nincsenek törvényeszköz elnökök, a választási szavazó körzet vezetésére táblalabrákat küldenek ki.

A minisztertanács után Tatarescu, Inculet és Franasovici tartottak megbeszélést, melyben megállapodtak abban, hogy a kormány tagjai legközelebbi minisztertanácsukat december 17 vagy 18-án tartják.

A belügyminisztériumban szerdán délelőtt megkezdődött a prefektusok értekezlete. A prefektusok Franasovici belügyminiszterrel, Radu Portocala és Gabriel Marinescu alminiszterekkel utasításokat kaptak a választási propaganda és a választások rendjének biztosítását szolgáló intézkedésekről. A prefektusok beszámoltak a szabad propagandát, de toroljanak meg azonnal minden kilengést és kihívást.

Sassu igazságügyi miniszter távirati körrendeletet intézett a főügyészekhez, azzal az utasítással, tegyenek személyes jelentést az igazságügyi közegek által a választási kampány során tapasztalt mindenemű visszaélésről és rendbontásról.

Azok a politikuskok és államfők, akik valaha beszélgettek vele, tisztelettel ismerik el rendkívüli intelligenciáját, bíndulatát, bölcs megítélését és főleg érzékenységét, amely minden politikai tárgyalásra rányomta bélyegét. Soha nem tapasztalható nála hátmögötti gondolat, felvilágosult demokráta lényétől távol áll a ma annyira divatos machiavellizmus.

VIAG TUKRE

Anglia és Németország

Írta: Sir HERBERT SAMUEL
Nagy-Britannia volt belügyminisztere

Az utóbbi időkben széleskörű és eleven vita zajlott le Angolországban a Németországgal való viszonyról. Ez a magánbeszélgetéseknek állandó tárgya, a sajtó tele van vele, a lordok háza két napig vitázott róla. Halifax lordnak, a kormány egyik legfontosabb tagjának Hitlerrel tett látogatása azt mutatta, hogy ez a kérdés a mélyreható megfontolást igénylő kérdések egyike.

Egészen természetes, hogy különböző véleményeket ébresztett fel különböző társadalmi állású embereknl és a skála egyik végétől a másikig minden nézet kifejezésre jutott. Egyik oldalon azoknak a nézetei nyilvánultak meg, akik határozottan németellenesek. Minthogy éles ellentétben állanak az egész náci-bölcsélettel és politikával, elleneznék mindenemű engedményt, s úgy gondolják, hogy ezek az engedmények csak fokozzák a nemzeti szocialista rezsim hitélet és erősítik hatalmát. Azt hiszik, hogy a militarizmus szelome meggyökerezett a német népben és kiirthatatlan belőle a háborus lelkiület. Rámutatnak a sorozatos szerződésesszéksekre a multban és azt kérik, vajjon lehetséges-e kölcsönös megegyezés, amikor az a jövőben ugys papirronggyá válik.

Ami a gyarmati kérdést illeti, miért engedjen át Nagybritannia és Franciaország területeket — kérlik ők — amikor azoknak birtoka neveltséges kárpótlás, összehasonlítva a szörnyű veszteségekkel, melyeket rájuk zúdított a háború, melyet nem ők idéztek elő. A benszülőttek érdekeit is meg kell fontolni — mondják ők — és a németek rosszul kormányozták a benszülőtteket. Az bizonyos, hogy Németországra nézve a gyarmatok a háború előtt igen kevés kereskedelmi értéket jelentettek és most is csekélyek volnának arra, hogy a gazdasági bajokat enyhítsék. Ezeknek a bajoknak maguk a németek az okai, azért, hogy az ipart és a bevittelt a fegyverkezésre összpontosították. Ez utóbbi felfogásnak végső következtetése az, hogy Britannia, Franciaország és a többi szabadságszerető és békeszerető Európa számára csak egy dolog lehetséges: az, hogy Amerika erkölcsi, esetleg anyagi támogatásával összetartsanak és szembel helyezkedjenek a Berlin-Róma-Tokió militárista háromszöggel és egy sokoldalú, a világra kiterjedő sokszögű erősödjenek a béke megvédésére.

Vannak most már más szélsőségesek, kik azt mondják, hogy Britanniaának a perlekedésre nincs oka Németországgal, sőt minden oka megvan arra, hogy barátjává tegye. Adjunk szabadkezet Németországnak Kelet-Európában, ha ez a kívánsága; ez nem érdekel bennünket. Ha viszsza-követeli egynemelyik gyarmatát, vagy valamennyit, oda kell neki adni. A brit nemzot nem azért harcolt a háboruban, hogy német területeket annektáljon Afrikában vagy Ázsiában. A Nemzetek Szövetsége a béke megszilárdítására, erőtlennek mutatkozott: nem volt egyéb, mint a statusquo konok védője; minden igyekezet, hogy megtartsák, mint a kollektív biztonság eszközt, hiábavaló lenne. Térjünk át a realitások útjára, csináljunk gyors megegyezést Németországgal, Olaszországgal és Japánnal, vigyük magunkkal Franciaországot, ha tudjuk, — mondják ők — mert csak így hárihatjuk el a mostani fenyegető veszélyt és csak így lesz a világnak békéje.

Csakhogya brit közvélemény tetemes

LÁBAK
EMEK
TÜNNEK

fürdőben
bőrbőlést érez
nagy gyógyító
szert: oldjon fel
melegvízben —
apró oxigénbubo-
beátja lábait ebbe
be, a legsúlyosabb
azonnal megszűnnek.
a lábujjak közötti
szszoza elmulnak, a
bőrkeményedések be-
telített gyógyfürdő
ébe még a legmaka-
it is felátja egy-
zakokat. A dagana-
yedén huzhatja fel,
arás — amely eddig
ezentul élvezet lesz,
a lábait szárnyat kap,
t-ot orvosok rendelik.
ban és drogériában.

ugánia megozott.
rályi Bizottságot,
et szabott meg a
nek egy ilyen kis
an Omsby-Gore a

am áldásos lesz a
etkező lesz a hely-
om között hat ál-
er partján: Irak,
e, a zsidó állam és
a zsidók fogják a
nem kétséges. A
e zsidó tanácsadó-
keresni. Ma még
lammak, sőt a zsi-
helt azonban fak-
s é tékelni tudják
képességeit és azt
vettek be a sítva-
re róla, hogy való-
ni ara, hogy ér-
városokban képv-
tetemtsenek köz-
világ között. Szá-
szidók államférfiui
bb. Ezért vagyok
megalakításának

mi-
vát!

den
ó!

re!

אברהם

„Egy bolond sem fog akadni, aki golyót pazarolna egy hullára” ...

Egy vasgárdista vezető levele Istrate Micescuhoz. A gárda elejtette Micescu dékánuságát,

Bucuresti, decem. 8. (Az Uj Kelet tud.) Maniu és Codreanu választási egyezsége óta a jobboldali pártok, illetőleg azoknak néhány vezető személyisége között heves harc dúl a szélsőséges lapok hasábjain. Ez a harc különös erővel csapott át a román ügyvédszövetség szervezetére. Ismeretes, hogy Istrate Micescu, akit a jobboldal segített az ilfovi kamara élére, nemrégiben a nemzeti kereszténypártba lépett át és ezt egy Gogához intézett levelében jelentette be. Ez a levél a sorok között azt sejtette, hogy Istrate Micescu magával viszi Goga pártjába a keresztény ügyvédszövetséget is. A jobboldali ügyvédek vaidista, vasgárdista és iorgista csoportjában nagy felzúdulást keltett Micescu levele. A vasgárdista ügyvédek részéről Radu Budisteanu, az ilfovi kamara prodekánja, majd rögtön utána Algiu vaidista és Dimitriu Soimu tiltakoztak Micescu önkényes ígérgetése ellen.

A gárdisták elejtik Micescu jelölését

Istrate Micescu a Porunca Vremiiben, valamint a Tara Noastraban választott a támadásokra és éles kritikával illette Zelea Codreanu a Maniuval kötött megemlékezési szerződéséről, amelyet ő a vasgárdista ügyvédszövetség elnöke. Zelea Codreanu nyilatkozatban válaszolt Micescunak, akit rágalmozásért beperelt az ilfovi törvényszék előtt. A polémia hevében az egyik cuzista lap névtelen levelet közölt, amelyben gárdisták halállal fenyegetik meg Micescut. A légiónárius szervezet a levél hitelességét megcáfolta. Közben az országos ügyvédszövetség tisztújító közgyűlésének időpontja is elkerült. Az eredeti tervek szerint Micescu lett volna a szövetség elnöke. A közgyűlést azonban február 27-re kellett elhalasztani, mert a gárdista ügyvédek elejtették Micescut. Radu Budisteanu a légiónárius ügyvédek szószólója, gunyos hangú cikkben vágott neki Istrate Micescunak, negatív figurának nevezte, aki „nem akar többé sem dékánunk lenni az ilfovi kamarában, sem pedig az ügyvédszövetség elnöke. Teljesíteni fogjuk azt a kivánságát” — fejezte be cikkét sokatmondóan Budisteanu.

A Micescu-ellenes kampány azonban ezzel még nem ért véget. A Buna Vestire mai számában Traian Cotiga ügyvédnek Micescuhoz intézett nyílt-levelét közli. Cotiga sokáig volt a diákszövetség elnöke, most pedig Codreanu oldalán egyike a légiónárius mozgalom vezetőinek. A levél, amelyet dokumentumként közlünk, a következőképpen hangzik:

„Mi kentük fel önt kamarai dékánáé”

„Micescu ur!
A kamarai választások során ismertük meg egymást. Azóta gyakran találkozunk. Érdeklődéssel és kíváncsisággal figyeltük fejlődését. Jogunk is volt hozzá. Hiszen mi segítettük önt ahhoz, hogy „valószínűleg” legyen. És nem az ön kedvéért. A véletlen játéka olyan lista élére állította, mely a nacionalizmus nevében jelentkezett és amely ellenségeinket, a zsidókat és a demokratákat jelölte meg.

Ön dékán akart lenni. A megindított harc miatt ez kellett. A harcot nem volt szabad elveszíteni, pedig közöttünk, légiónáriusok és ön között ott állott egy frissen ázott sir, mellyel szemben ön semmibe vette az emberiséget, tullepte a hivatását és hiénává vált. Anélkül, hogy ezt elejtettük volna, harcba szálltunk. Hiszen román ügy forgott kockán. Így kentük fel az ilfovi kamara dékánjává. Lehetővé tettük önnek, hogy nacionalista mozgalom nevében beszéljen. Azt gondoltuk, elég izlése lesz a mérték és jóérzés megtartásához, a realitások megértéséhez. Megnyílt az ön számára a régi bűnök megbánásának és a tisztelre méltó rehabilitálásának az útja.

Személyesen csodáltam önben a vita mesterét, a szó művészt és értékeltem

intelligenciáját. De kezdettől fogva tudtam, hogy míg a szavak az arkangyalok szárnyán repülnek, a lélek mélyén a szakadék sötétsége honol.

Igy értettem meg, hogy miért ünnepli önt és miért követi önt az a sok naiv, aki meghallgatja önt, de nem ismeri és hogy miért idéz elő visszatetszést azokban, akik ismerik, de már nem hallgatják meg.

Az egészséges ösztön megóvott attól, hogy teljes bizalommal legyek ön iránt. 1935 december 8-án, amikor a diadal még nem vakította el és még elismerte, hogy kik hozták meg önnek ezt a győzelmet, megölelt engem, megcsókolt s halálíg tartó testvéricséget fogadott. Ekkor ezt mondtam:

„Nem az embert, hanem az elvet támogattuk. Az volt a szerencsésje, hogy a nacionalizmus barrikádjára lépett. De tudja meg, váltót irt alá, nekünk, amelyeket be kell váltania az esedékesség napján.”

Miért nem jelölte a gárda Micescut

Gyanum beigazolódtott. A mai nap tökéletesen leleplezte önt.

És hogy megmutassam a jóhiszemű világnak, hogy kicsoda ön és mi az ön magatartásának oka, elkövettem azt az indiszkréciót, hogy visszaadok egy beszélgetést, mely 12—15 nappal ezelőtt folyt le közöttünk:

— Corneliu részéről elvártam volna egy

udvariassági gesztust. Hogy felszólítson, jelöltessem magam listáikon, még annak a kockázatával is, hogy én azt visszautasítom.”

„Hogyan, mester, olyan udvariassági gesztust vár, melyre udvariassággal felelt volna?”

„Dehogyan is, testvér, én finom ember vagyok, ezt mondtam volna Corneliunak: Testvér, mond meg nekem, hogy akarod: fogadjam el, vagy utasítsam vissza?”

„Aztán hozzámfordulva a következőket mondotta: „Azt hiszem, nincs semmi közöttünk ami elválasztana.”

Nem, mester, nincs semmi, csak egy kicsiség. Emlékezőkészség kérdése. Mi nem tudjuk elfelejteni a hadbírósgát, nem tudjuk elfelejteni a májusi kongresszust. Nem tudunk elfelejteni három nehéz pillanatot, amelyben annak bizonyult, ami mindig volt.

Micescu ur, nagyon érdekes felfogása lehet a tisztességről, ha akkora cinizmusa van, hogy annak nevében beszél.

Nagyon rugalmas lelkiismerete kell, hogy legyen önnek, ha viselkedésére igazolást tud találni.

Egészen különleges véleménye lehet az erkölcsről, ha azt hiszi, hogy valami köze van hozzá.

Hogy ha ostobának tartanám, azt hinném, hogy önkénytelen eszközzé vált sátánikus erők kezében.

De mert ismerem az intelligenciáját,

Zsidó kolonizáció Franciaországban és a francia gyarmatokon?

Desmillet francia tábornok érdekes javaslata. A francia protestáns egyház elnöke megbélyegzi az antiszemita mozgalmakat

Párizs, december 8. A kelet- és középeurópai zsidók jogaiért küzdő bizottság értekezletét tartottak Párizsban Dorman szenátor elnöklete alatt. Ezen az értekezleten felszólalt Brissaud Desmillet tábornok is, aki többek között a következőket mondotta:

— A zsidók nagy megőgazdagsági teljesítményeket mutattak fel Palesztinában. A palesztinai zsidó bevándorlás lehetőségei azonban korlátozottak ma. Ezért azt ajánlom,

hogy nyissák meg Franciaország és a francia kolóniák, különösképpen Madagaszkár kapuit a zsidó földmunkások bevándorlására.

Ugyanezen a gyűlésen dr. Bregner, a francia protestáns egyház elnöke, éles szavakban bélyegzte meg a németországi, lengyelországi és romániai zsidó üldözéseket. A kereszténység — mondotta — sohasem felejtetheti el, hogy köszönettel tartozik a zsidóság-
nak.

A dachauai zsidó foglyok martiriuma

Kurt Eisner levele egy karlsbadi német lap szerkesztőségéhez és a levél mögött rejülő igazság

Prága, december 8. A „Neue Vorwärts” című karlsbadi lap szerkesztősége levelet kapott Dachauból, a koncentrációs táborból. A levelet november 30-án írták és december 1-én postapécsett van rajta. A levél így hangzik:

„A Neue Vorwärts 1937 október 31-iki számában, továbbá a párizsi Deutsche Volkszeitung, a párizsi Deutsche Volkszeitung, a bécsi Stimme és Jüdische Zeitung című lapok újból rémhíreket terjesztettek a koncentrációs táborról. Ezeket a szemtelen híreket zsidó emigránsok terjesztik. A dachauai zsidó foglyokat újból azzal gyanúsítják, hogy hazug híreket csempésztek ki a táborból.

A tettesek leleplezéséig elszigetelték bennünket zsidókat. Közöljük veletek, hogy az izolálás idejéig szigorúan el vagyunk zárva, minden kényelemtől megfosztottak minket és nem küldhetünk és nem vehetünk át postát.

A ti feladatotok, hogy bírjátok rá a zsidó emigránsokat, hogy szüntessék be az ostoba hazugságok terjesztését a koncentrációs táborról, mert ezekért a dachauai zsidókat, mint fajtestvéreket teszitek felelőssé.

Kurt Eisner

A karlsbadi lap a levélhez a következő megjegyzéseket fűzi:

Gyors borotválkozást biztosít a

„Azt állítom, hogy ön áruló. Áruló a nacionalista mozgalommal szemben, áruló az ügyvédi kamarák román mozgalmaival szemben.

És még egy utolsó szó: Nem volt rá szükség, Micescu ur, hogy a maga által összeszabkált fenyegető levelet kitrombitálja. Senkisémet veszi magát komolyan. Egy bolond sem akad, hogy golyót pazaroljon egy hullára. Mert maga öngyilkos lett abban a pillanatban, amikor új gonoszságok útjára lépett.

Traian Cotiga

az ilfovi kamara tagja, a keresztény román ügyvédszövetség tagja”

Dachauba, hanem egész Németországba nem juthatnak be és becsapásuk súlyos büntetés terhe alatt tilos.

A levél szerzője nyilvánvalóan olyan ember, akitől a gondviselés megvonta a logikus gondolkodás alkását. Mert a svéd író közléseiről sem a zsidó emigránsokat, még kevésbé a szétencsétlen dachauai zsidó foglyokat nem lehet felelőssé tenni.

A tényállás tehát az — írja a Neue Vorwärts, — hogy a dachauai táborparancsnokság annyira dühbe gutult a svéd író könyve miatt, hogy az áttalan zsidó foglyokon önti ki bosszúját.

A Zsidó Távirati Iroda a karlsbadi lap cikkéhez hozzáfűzi még, hogy az utóbbi napokban külföldi egyének nagyszámúba kaptak kézzel írott leveleket dachauai zsidó foglyoktól, amelyek szövege szöszelint azonos Kurt Eisner levelével.

— A fekete kázmza. Dublinból jelentik: A nőttöm-növekvő ir-angol ellentét beszédes jele az az eset, amely most történt Dublinban. Egy fiatal nőnek halálos ítéletet kellett kintírdetnie. Evszázados szokás, hogy az írt bírák ilyen alkalommal fekete kázmzát huznak a fejükre. Az ítélethirdetésre összegyülekezett közönség nagy csodálkozására a bíró ezuttal fedetlen fővel hirdette ki a halálos ítéletet. Később a bíró nyilatkozott feltűnésteltető újításáról és kijelentette, hogy a fekete kázmza viselése angol eredetű szokás, amelyre a megújított Írország nem lehet többé tekintettel.

— A gyomorfájás és gyomornyomás, rossz emésztést és fehérvérnyelést, halvány arcszín és kedvetlenség igen sok esetben hamarosan megszűnnek, ha beimmüködésünket reggelenként egy-egy pohár természetes „Feroac József” keserűvízzel rendeljük hozzá. Kézzel meg orvosát.

— Kitértette büntetését a szülőgyilkos diák büntetés. Bucurestiből jelentik: Coca Balanescu, Sile Constatinescu, az életfogytiglani kényszermunkára ítélt szülőgyilkos diák büntetését, ma szabadlábra helyezték, mivel egy éves büntetése a vizsgálati fogság beszámításával véget ért.

— Ezerénekedés a munkanyolcban újra megnyitják a párisi világszínház. Párisból jelentik: A képviselőház ke-eskedelmi bizottsága 9 szavazattal 4 ellenében elfogadta a párisi nemzetközi kiállításnak 1938-ban való újból megnyitását a vonatkozó törvényjavaslatot. Chapsal kiállítás, kormányhíatos beszámolójában rámutatott arra, hogy a folyó évben 13080 millió frankot adtak ki a kiállításra. Több mint egy milliót tett ki csupán a külföldi látogatók száma, akik több mint 100 millió frankot hagytak a franciaországban.

Részesítse előnyben ezt a szert... megérdemli a bizalmat

Az URODONAL hatása példátlan, ezen készítmény összetétele elsőrangú tudományos kísérleteken alapszik. Előállítására szigorú tudományos ellenőrzés alatt történik, kizárólag elsőrangú minőségű nyersanyagok felhasználásával. Az URODONAL-t az orvosegyetemeken és tudományos akadémiákon számtalanszor felülvizsgálták, kísérleteket végeztek vele és ezek eredményéről neves tudósok komoly orvosi munkákban számoltak be.

Az URODONAL kezelés megóvja a következő BETEGSÉGEKTŐL:

- Érelmeszesedés, Elhízás, Vérkeringési-zavarok, Reuma, Köszvény, Az epe és húgyutak megbetegedései, Homokos és köveslerakódások, Aranyér.

URODONAL

A LEGJOBB REUMA ELLENI SZER!

Kapható: Gyógyszertárakban és Drogeriákban

Az URODONAL jótékony hatásai:

- Erősíti a szervezetet. Pótolja az elhasznált életertőt.
- Eltávolítja a húgysavat, mérgeket és toxinokat.
- Tehermentesíti a májat és a veséket.
- Szabályozza a vérnyomást és a vérkeringést.

CHATELAIN KÉSZÍTMÉNY MEGBIZHATÓ MARKA

Láz

— Lakatos László színművének bemutatója Kolozsváron —

Már G. K. Chesterton bebizonyította, hogy az alantas műfajok közé sorolt bűnügyi regényt is komoly tartalommal, sőt megragadó emberi dokumentumokkal tudja megtölteni a nagy művész alkotó tehetsége.

Lakatos László tegnap este bemutatott bűnügyi drámájáról is meg lehet állapítani, hogy bár a külső szerkezet és a felépítés tekintetében drámája megtévesztő hasonlóságot mutat a közönséges értelemben vett bűnügyi drámákkal: a belső szerkezet és az emberábrázolás elevensége, mely darabját jellemzi — kiemeli azt a műfaji szokványosság szűrőjéből, sőt egyenesen a jelentős alkotások sorába helyezi.

A „Láz” kétségtelenül bűnügyi drámának indul, cselekményeinek pergesében a legfeszültebb pillanatok a rendőri nyomozás fordulatai, a titokzatos háttér, a hamis látszatok fojtogató összejátszása okozza, de mire a darab, sőt az egyes felvonások végéhez érünk, az lesz az érzésünk, hogy a véletlenek, a csalóka látszatok, a kegyetlen tévedések és megtévesztések mögött elrejtett emberi szívek dobognak és a drámai bonyodalom rejtett szálain, mint holmi drótszövényeken, a konok előítéletek, a társadalmi tévelygések háborujába kényszerített emberi sorsok verődnek.

A kiváló, értékes, férfikora teljében álló orvosra cselédi „boldogság”-gal, hazug tüzhely-romantikával leplezett önzés pokla nehezedik, amely feldulja az életét, mely megakadályozza fejlődésében, tehetsége kibontakozásában s a körötte pillék módjára rajzó nők szerelme majdnem katasztrófába taszítja.

Az ember azonban nem lehet boldogtalan anélkül, hogy boldogtalanságával ne riassa fel, ne mozgósítsa a vele élők boldogtalanságának démonait is; életünk mai szerkezetében az ember sohasem csak a maga sorsának hordozója, hanem rendszerint a hozzátapadók, a vele, vagy ellene élők végzeté is.

Lakatos László minden mondatával, minden súlyosabb szavával ez ellen a „végzet” ellen lázad az ember weiningeri szenvedéllyel tör lánzdását a férfi, legalább is a magasabbra hivatott férfi igaza mellett, akit a nő hiúság és rabtartó ösztön kelepcéjébe csal, a kötelező részvét bilincseibe ver s a szenvedély nevében szent és sérthetetlen magán-

tulajdonná degradál.

A házasság ugynevezett válsága és egész kérdés-kompleksza (ha szabad ezzel a már kissé komikus kifejezéssel élni) Lakatos László darabjában sokkal élesebb és sokkal elvenerőbb, — mert minden olcsó hatásvadásztól mentes megvilágítást kap, — mint az összes, ezzel a kérdéssel szándékolatlan foglalkozó iránydarabokban.

S emellett megvan az az előnye, hogy nem esik a pártosság, az egyoldalú állásfoglalás hibájába; a beteg, hisztériás feleség, a halálos szenvedélyében gyilkosságra vetemedő ápolónő, a hiúságában megsértett orvoskisasszony nemcsak az ő végzetének szálait szövik fojtogató hurokká, hanem önön tragikumuknak is okaivá válnak.

A dráma cselekményének és hangulatának komor szöttezésén csak az öreg orvosprofesszor bölcs derüje csillan át megnyugtatóan és emberien, az ő szavai enyhítik a szerző sötétlenítését, mely csak itt-ott enged fel egy-egy pompás szellemességgel kiszóllásban. Kevés budapesti szerzőtől láttunk az utóbbi időben olyan erőteljesen komponált, izgalmasan érdekes és egyben az emberi sors szövényeibe világító darabot, mint a Lakatos Lászlóé. Ami annak bizonyossága, hogy a műfaji másodrendűség nem lehet akadály a nagy művésznek, hogy az igazi költő elmondhassa mindazt, ami foglalkoztatja, ami nyugtalanítja s mondanivalóit olyan alakok, szenvedő és szenvedtető emberek szájába adja, akiknek elhiszük, hogy szenvednek, hogy bukásuk nem az írói szeszély, vagy önkény következménye, hanem belső tragikumukból, az élet végtelen eshetőségeiből származik.

Az előadás kitűnő, egyenesen meglepően jó volt, az összjáték kifogástalan. Tegnap este láthattuk, hogy mit tesz a helyes szereposztás; mit tesz, ha a színészek megértik a szerző és a rendező intencióit. Egyetlen hamis hang nem zavarta az előadást s így érthető, ha a közönség a legteljesebb megelégedettséggel hagyta el a színházat. Fényi Böske csak néhány percig szerepelt a színen, de a féltékeny, halálosan beteg asszony megjátszásával olyan tökéletesen nyújtott, hogy sokáig emlékezetes marad. Fényes Aliz a szerelmes, szimpatikus és szenvedélyében tragikusan alámerülő ápolónőt annyira fűnomsággal, anny-

vezimussal játszotta meg, hogy szinte az az érzésünk volt: nem is a színészről beszél hozzászólunk, hanem olyan valaki, aki valóban átélte ezeket a lelki vívódásokat. Harmath Jolánról is csak dicsérrel emlékezhetünk meg: minden tiszta találó és hangja igaz volt. Kitűnő, tulzásiában is jellegzetes karakter-figurát hozott ki V. Hegyi Lili az elsőszámu anyós szerepéből. Báza Eva a jelentéktelen, szükagyú, csacsogó fiatal asszonyt elég természetességgel játszotta meg. Kellemes jelenség Mária Eva; azt hisszük, fejlődőképes színész. Nagy István a meghajszolt, meggyötört orvos idegességét, láza-

dozását és nemes, megható vívódásait csaknem hiánytalan művészettel játszotta; ez a fiatal színész pompásan fejlődik. Elragadóan kedves, deris és erőteljes volt Tóth Elek, akinek minden szava meggyőzően és felderítő bonhomióval hangzott. Mészáros Béla rendőrtanácsosa egyike volt legjobb alakításainak. Sok hasonló szerepben szeretnők látni. Lakatos Béla kitűnő maszkjával ért el jó hatást. Kisebb szerepekben is jók voltak: Décsy Jenő és Perényi László. A darab nagy, megérdemelt sikert aratott.

Salamon László

Az angol vásárlások elmaradása miatt aggasztóan visszaesett a román fakivitel

Bucuresti, december 8. (Az Uj Kelet tud.) Ha az idei év első 9 hónapjának fakivitelét tesszük vizsgálat tárgyává, akkor igen kellemes, sőt kedvező kép tárul elénk. Hiszen az idei év január-szeptember hónapjaiban a fakivitel 1,452.000 köbmétert tett ki, a múlt év megfelelő időszakában exportált 1,258.000 köbméterrel szemben. Az emelkedés tehát kerelen 200.000 köbméterre rug.

Ha ennek a statisztikai kimutatásnak az adatait boncolgatjuk, arra az eredményre jutunk, hogy a tűzfakivitel 99.000 köbméterrel 149.000 köbméterre, a faragott fa exportja 103.000 köbméterrel 118.000 köbméterre, a fűrészárkivitel 900.000 köbméterrel 1,031.000 köbméterre és a ladaleszkélexportunk 4396 köbméterrel 39.000 köbméterre emelkedett. Az idei év kedvező exportja azonban alaposabb vizsgálat mellett mingyárt kedvezőtlenebbre változik. Míg ugyanis az 1937 év első negyedében, valamint a másodikban is fakivitelünk jóval meghaladta a tavalyi év megfelelő időszakának kivitelét, addig a harmadik negyedében a tavalyihoz viszonyítva már igen érezhetően visszaesett. Ez pedig azt mutatja, hogy faexportunk az év első felében fellendült, hogy a második felében annál érezhetőbben visszaessen.

Sajnos, a jelek szerint nem átmeneti üzletelenségről van szó, hanem igen is komolyan kell számolnunk a faipar és fakivitel egy kedvezőtlenebb konjunktúrájának beköszöntésével. A helyzet ugyanis az, hogy a román fakivitel az utóbbi időben annak köszönhető ideiglenes előretörését, hogy a teljes erővel fegyverkező Anglia nagy kereslettel lépett fel a román piacon és például fa-

exportunk 25 százalékát az angol kikötőkbe irányítottuk. Tavaly Anglia meg csak 102.000 köbméter fát vásárolt tőlünk, míg az idén 222.000 köbmétert. A brit piac azonban már nagy részben szaturálva van és így minden erőfeszítésünk mellett is bele kell nyugodnunk abba, hogy az angol piacra az ediginél csak sokkal kisebb mértékben számíthatunk.

Másik igen jelentékeny piaca a román exportjának Görögország volt. Sajnos, ez az ország meglehetősen súlyos pénzügyi nehézségekkel küzd és igen vontatottan fizeti áru-megrendeléseit. A román faexportörök természetesen nem kívánják Görögországban lévő befagyott követeléseiket gyarapítani és így annak ellenére, hogy a görög piac nagy exportlehetőségeket rejt, kénytelenek az oda-irányuló fakivitelét resztringálni. Ehhez az aggasztó helyzetekhez hozzájárul még az a körülmény is, hogy a nyersanyagárak világgpiaci esése természetesen a faipari termékeket sem hagyta érintetlenül és a faárak is megingtak. Bár a faexportáló államok úgy határoztak, hogy a nagyobb kínálat elkerülése végett a jövő évben az ideinél 10 százalékkal kisebb exportkvótát fognak egymás között felosztani, tehát a kivitelre kerülő famennyiségét 10 százalékkal csökkentik, kérdéses, hogy ez a redukció képes lesz-e az árak általánosan jelenlévő lanyhuló tendenciáját ellensúlyozni és a faipari termékek árának erősebb lemozolódását megállítani?

HIRDETÉS AZ ÜZLET LELKE: HIRDESSEN AZ UJ KELETEN

December 16, csütörtök:

VII. Goldmark szimfonikus koncert

Dirigens Fischer V. Szőnista, Fejér S.

Jegyelővétel: Davila Színház pénztáránál.

Cherubini, Wieniawski, Bruch, Mozart

UJ! Orizz meg eFedei okmányait. Készíttessen róluk UJ!

fotókópiát

Percok alatt készül

Finkler Antal

irógépszaküzletben Cluj, Str. Regina Maria No. 9. Telefon 14-93.

Nagyszó drámai ön

Bucuresti, december 8. A hatodik emeletéről te... te magát és meghalt... Transilvania biztosítótá... ni cégjegyzője, aki néha... Rudolf Fritsch nevé ko... a fővárosba és azóta m... idejét. A két barát cég... jött Bucurestibe és teg... uton levő „Bécs hajda... helyiségben mulatott.

Hajmeres Urlateanu

A törvényszéki... Bucuresti, december... tud.) Az ilfovi törvény... szerelmi tragédia szere... érdekes részletek kerül... Niculescu Bolintin volt... tette Urlateanu mérnö... megdöbbenő részletekre... vizsgálóbíró azt állítja... háboru alatt Iasiban, a... ban működött, nagyará... el. Urlateanu alkibito... tárnokát és ötmillió lej... szaból. A műveletet oly... végre, hogy a hatóság... ártatlannak bizonyult... kodtak és csak Nicule... lóbíró fedezte fel, hogy... állítja a vizsgálóbíró, h... csipték, amint el akart... ta feleségének igazgató... pedig revolveresmerény... iasi hölgy ellen. Más a... pet akart küldeni egy...

REV... női konfekció áruház... mére, mert meg akart... Az informátor állításai... hamarabb robbant a... Urlateanun szebe me... Niculescu Bolintin a... Urlateanu nem is lehe... szeri oknál fogva, me... nyi iskolát végzett és... mérnöki címet.

SHEAF... a szép, tiszta... és tartós SHEA... egyaránt alkal... használatra... makra. Szerezze be... VACUUM... világ legjo... rátainak is... platinshegy... töltőllert a... fogytiglan... den tek... Kapható... Könyv-... futávo...

Nagyszebeni magántisztviselő drámai öngyilkossága Bukarestben

Leugrott a szálloda hatodik emeletéről

Bucuresti, december 8. A Stanescu szálló hatodik emeletéről tegnap este levetette magát és meghalt Hellmut Ascher, a Transilvania biztosítótársaság nagyszebeni cégjegyzője, aki néhány nappal ezelőtt Rudolf Fritsch nevű kollégájával érkezett a fővárosba és azóta mulatozással töltötte idejét. A két barát cégük megbízatásából jött Bucuresztbe és tegnap este a Grivitei utcán levő „Bécs hajdanában” elnevezésű helyiségben mulatott.

Éjjel két óra felé mentek haza,

Ascher visszavonult a félreeső helyre és annak ablakából ugrott le.

Fritsch szerint barátja egész este jó hangulatban volt és nem tudja, mire magyarázni tettét. Nem kezelet pénzeket a biztosítónál és nem tud semmilyen szerelmi ügyéről sem, ami az öngyilkosságot indokolta volna. Ascher szüleit azonnal értesítették fiuk borzasztó haláláról.

Hajmeresztő bűnlajstrom került elő Urlateanu mérnök multjából

A törvényszéki tárgyaláson agyonlőtt mérnök számos súlyos bűncselekményt követett már el életében

Bucuresti, december 8. (Az Uj Kelet tud.) Az ilfovi törvényszék előtt lezajlott szerelmi tragédia szereplőiről rendkívül érdekes részletek kerültek napvilágra. Gh. Niculescu Bolintin volt vizsgálóbíró ismertette Urlateanu mérnök multját, mely megdöbbentő részletekre világít rá. A volt vizsgálóbíró azt állítja, hogy Urlateanu a háboru alatt Iasiiban, ahol kapitányi rangban működött, nagyarányu lopást követett el. Urlateanu elkábította az ezred pénztárnokát és ötmillió lej t lopott a vaskasszából. A műveletet olyan ügyesen hajtott végre, hogy a hatóságok először a később ártatlannak bizonyult pénztárosra gyanakodtak és csak Niculescu Bolintin vizsgálóbíró fedezte fel, hogy ki a tettes. Azt is állítja a vizsgálóbíró, hogy Urlateanu rajta csípték, amint el akarta lopni parancsnoka feleségének igazgyöngy-sorját, egyszer pedig revolvermerényletet követett el egy iasi hölgy ellen. Más alkalommal pokolgépet akart küldeni egy egyetemi tanár ci-

Ezeket a rendkívül súlyos vádak egy volt bíró becsületszavával erősíti meg. A bucaresti lapok felvetik a kérdést, vajjon milyen büntetést róttak ki Urlateanura a felsorolt rendkívül súlyos bűntettekért. Ennek, normális körülmények között, sok évi börtönbüntetésre kellett volna vezetnie.

Az első pillanatban úgy tűnik, hogy a felsorolt bűnlajstrom enyhíti a merénylő Eliza Dornescu helyzetét. Ezzel szemben a valóság az, hogy Dornescu fejére Urlateanu állítólagos bűnlajstroma újabb vádak emel. Nem lehet ugyanis elképzelni, hogy Dornescu nem ismerte volna barátjának kalandos multját, annál is inkább nem, mert Iasiiban éveken keresztül éltek együtt, ott ugyanis Urlateanu a városi vízművek mérnöke volt. Tíz évvel ezelőtt Urlateanu nagyvilági életet élt és olyan életmódot biztosított barátjának, hogy ennek feltétlenül tudnia kellett, hogy erre honnan telik. Sőt annyira tudta, hogy, mint a jelekből látszik, alighanem ki is használta Urlateanu homályos multját.

Urlateanu Dornescuval szemben éveken keresztül a zsarolás lehetőségének vesztélyével élt. Érdekes, hogy a merénylet után pénztárcájában 70 ezer lej készpénzt találtak. Ez nem olyan kis összeg, amit rendszeres körülmények között magánál szokott

Női ruhák REVUE-nél

speciálisan a

REVUE-nél

hordani az ember. Valószínű, hogy Urlateanu újabb zsarolástól tartott és sem-hogy a nő nyilvánosságra hozza bizonyos dolgait, hajlandó lett volna ezt az összeget átadni. Logikus az a feltételezés, hogy Urlateanun alapos okok kényszerítették, hogy ilyen jelentős összeggel bírja hallgatásra Eliza Dornescut.

A vizsgálat folyamán Eliza Dornescu alighanem érdekes adatokkal fog szolgálni a vizsgálóbírónak Urlateanu bűncselekményeire vonatkozólag. A merénylő nő se-be egyébként jól gyógyul.

— Egész család pusztulását idézte elő egy kályha. Piatra Neamtól jelentik: Borzalmas szerezétsétség történt tegnap Piatra Neamtban. Ion Ostache gazda új kályhát állított be lakószobájába és családjával együtt lefeküdt aludni. Reggel, amikor Ostache családja a szokott időben nem mutatkozott, a szomszédok betörték az ajtót és a gazda feleségét, valamint három gyermeket holtan találtak. Ostache is súlyos gázméregzést szenvedett, csupán egyik 7 éves gyermeke maradt életben.

— December 16-án: Goldmark hangverseny. A Goldmark Filharmoniai Társaság december 16-án tartja meg ezidei hangversenyt, melynek műsorát a társaság nagy gondal és izléssel válogatta össze. A Fischer Vilmos szakavatott keze alatt működő zenekar első idei hangversenyének műsorából kiemelkedik Wieniawski hegedűversenye, amit Fejér Sándor hegedűművész, a zenekar kiváló első koncertmestere zenekari kísérettel ad elő. A hangverseny az egyik legszebb zsidó szerzeményt, Bruch zenekarra írt Kol-Nidre-jét is bemutatják Fejér Sándor szőlőjátékával. A hangversenyre a közönség már nagy érdeklődéssel készülődik.

Pontos
Zavarmentes
Könnyed
Gyors

Standard
Radio

Standard
Radio

az összes adóállomás vétele

Standard

ARANYSOROZAT 1938
KIS HAVI RÉSZLETRE

Vizsgálóbíró elé kerültek az 1924 óta történt nosztrifikálások

BUCURESTI, december 8. Stratulat vizsgálóbíró ma megjelent az egészségügyi minisztériumnál, ahol vizsgálatot folytatott a külföldi orvosi diplomák nosztrifikálásának kérdésében. Stratulat felvilágosításokat kért Costinescu minisztertől és Gane államtitkártól, majd az 1924-től nosztrifikált összes külföldi diplomák dossziéit a vizsgálóbírói irodába szállította. A lapok jelentése szerint az ügyészséghez nosztrifikálási ügyekben számos feljelentés érkezett.

Select Mozgó

Ma rendkívüli premier!

Asszonyok öröme

Asszonyok bánata

Dráma a modern asszonyok életéből. Főszerepekben: Magda Schneider és Ivan Petrovici
A bécsi filmgyártás remeke! Műsoron kívül hangos híradó!

Súlyos panama-vádak Cernat volt sziguranca vezérigazgató ellen

Egy év alatt hatalmas vagyont gyűjtött hivatalának élén Cernat őrnagy. Vagyonrevíziót kértek Cernat ellen

Bucuresti, december 8. (Az Uj Kelet tud.) A bucaresti tábla mellett működő vagyonellenőrző bizottsághoz tegnap szenzációs feljelentés érkezett. Gh. Olarasu közigazgatási vezérfelügyelő és Vasile Gustav volt bucaresti rendőrfőnök nyújtottak be feljelentést Constantin Cernat őrnagy ellen, aki alig néhány héttel ezelőtt mondott le a sziguranca vezérigazgatói állásáról. A feljelentők azt állítják, hogy magas állása elfoglalása előtt Cernat nehéz anyagi gondokkal küzdött, kölcsönökből élt, hogy egzisztenciáját biztosítsa. A különböző hitelezők egyre-másra indították ellene a pereket, élelmiszer-hitel és pénzkölcsönzés vissza nem fizetése miatt. Rámutatnak arra is, hogy Cernat adósságainak konverzióját kérte és 5 millió 666 ezer 641 lej adósságot mutatott ki.

Szőlője, mely egyetlen ingatlan vagyona volt, paragon hevert.

Ez a súlyos anyagi helyzete 1936. júliusáig tartott, amikor a rendőrség vezérigazgatójává nevezték ki. Ettől a perettől kezdve anyagi helyzete jeles módon megváltozott. Putnamegyei szőlőjét átültette, ott emeletes házat épített és átalkototta a régi házat. Paraua községben levő malmát üzembe hozta, teljesen átalkototta és modern gépekkel szerelte fel. Bérbevevett egy birtokot, amelyet meg is akart vásárolni. Négyezer lej értékű autómobil vásárolt, azonfelül pedig más has és telekvásárlásokba is fogott és unokaöccsének házat épített. A tábla elnöke megindította a vizsgálatot és a szenzációs ügyben december 17-re tűzte ki az első tárgyalást.

vivódásait csak játszott; ez a...
játék. Elragadóan...
Toth Elek, aki...
zsen és felderítő...
Béla rendőr...
alakításának...
nézők látni. Lan...
ért el jó hatást...
váltak: Deésy...
arab nagy, meg-

Salamon László

Radása esett

angol kikötőbe...
még csak 102.000...
mik, míg az idén...
piac azonban ma...
van és így min...
is bele kell nyu...
gol piacra az ed...
mértékben számít-

piaca a román...
olt. Sajnos, ez az...
pénzügyi nehé...
atottan fizeti ár...
exportőrök termé...
tőországban levő...
garapítani és így...
görög piac nagy...
nytelenek az oda...
élni.

zetképhez hozzá...
is, hogy a nyers...
természetesen a...
nygta érintetlenül...
Bár a faexportáló...
hogy a nagyobb...
a jövő évben az...
ebb exportkvótát...
sztani, tehát a ki...
et 10 százalékkal...
egy ez a redukció...
ánosan jelenkező...
súlyozni és a fa...
rósebb lemozolá-

ELKE:

UJ KELETBEN

UJ

NEM KÖZÖRÖZTETELLEN TÁRGY

ÜZLETEMBERNEK MINT DIÁKNAK

a szép, törhetetlen és tartós SHEAFFER'S töltőtoll, egyaránt alkalmas mindennapi használatra és ünnepi alkalomokra.

Szerezze be a SHEAFFER'S VACUUM töltőtollat, mely a világ legjobbja és ajánlja barátainak is, mert SHEAFFER'S platinahegyű fehérpontes töltőtollat az amerikai gyár életfogytiglani garanciát vállal mindegyikében.

Kapható az ország minden jobb Könyv-és papír kereskedésében. Könyv-és papír kereskedésében. futárúvos árak, 600-tól 3000 lejtig.

SHEAFFERS

W. A. SHEAFFERSON CO., Fort Madison, Iowa, U.S.A.
Generalvertretung für Rumänien
A. Kaufmann & Cie.
Bucuresti, Str. Regula 8

SPORT

Gazdag kulturtevékenységbe kezd a nagyvárosi Makkabi

Cluj, december 8. (Az Uj Kelet tud.) Nem egyszer volt már alkalmunk megállapítani, hogy a nagyvárosi Makkabi sportegyesület, amióta a vezetés nehéz szerepét Váradi József dr látja el, Erdély legnagyobb zsidó sportegyesületévé fejlődött. A nagyvárosi zsidó sportegyesület most újabb tanujelét adja ezen minőségének.

Váradi József dr indítványára ugyanis a vezetőség igen gazdag kulturprogramot dolgozott ki. Előadássorozat megkezdését határozta el a nagyvárosi Makkabi, amelynek programja felöleli mindazt, amit egy zsidó sportolónak tudnia kell. A kidolgozott program, amelyet alant közlünk, azonban még bővíteni fog.

Az első előadás december 9-én lesz a Fészek Klubban „Zsidók a természettudományban” címmel, előadó Weisz Endre dr, a Zsidó Párt kultur- és propaganda bizottságának elnöke.

December 30-án: Testnevelés és játék, előadó Varga Jenő.

Január 13-án: Sport és idegélet, előadó Erdész István dr, orvos.

Január 27-én: A közetek beszélnek (geológiai tájékoztató a turisztikára való tekintettel), előadó Sándor, János dr, orvos.

Február 10-én: Szív és sport, előadó Winkler Lajos dr, orvos.

Február 24-én: Irodalom és művészet, előadó Schapira Gyula tanár.

Március 3-án: Orvosi előadás, tartja Molnár Vilmos dr, a Zsidó Kórház igazgató-főorvosa.

Március 17-én: A színház fejlődése, előadó Takler Jakab tanár.

Március 31-én: Zsidók az Olimpián, előadó Csehi-Klein Gyula tanár.

Eddig a program, amely kétségtelen igen gazdag. A nagyvárosi Makkabi elnökének kultúrtevékenése dicsőretekre és követésre méltó.

Eredeti ötlei:

Döntsék el az őszi bajnoki elsőséget

Bucuresti, december 8. A hivatalos labdarugómeccs lebonyolították, az időjárás kedvező, nem csoda tehát, ha különböző tervek merülnek fel a fővárosban az „üres” vasárnapok unalmának kiküszöbölésére. Egyik legéletrevalóbb tervet a Gazeta Sporturilor vetette fel, amely azt javasolja, döntsék el az őszi bajnokság elsőségét. Tehát a két csoportgyőztes, az AMTE és Venus játszanak egy vagy két mérkőzést, amelyek minden

bizonytal érdeklődést váltanának ki. A sport-szerű kettős-mérkőzés ösztönöz voltát a nevezett lap azzal kívánja elősegíteni, hogy serleget ajánl fel a győztes számára. Mivel csak „félhivatalos” bajnoki címet nyerne a győztes és ebbe a szövetségnek nem lehet beleszólása, a két érdekelteket illeti meg a szó. Az AMTE és a Venus még nem nyilatkoztak.

Sportszerű a Ripensia!

Timisoara, december 8. (Az Uj Kelet tud.) Kevesen tudják, hogy Hossu örmagy, a Juventus alelnökének tragikus halála után, Balázs mérnök a Ripensia nevében felajánlotta a Juventus vezető nélkül maradt játékosainak a mérkőzés elhalasztását. A bucaresti játékosok a maguk tanácstalanságában elhárították a javaslatot és gyászos hangulatban, de pályára léptek. Igen szép és sportszerű volt a Ripensia ajánlata különösen, mert a román szabályok értelmében az újrajátszást közös megegyezés alapján létrejött elhalasztás után nem engedélyezik, hanem 0:0 gólaránnyal mindkét csapatot vesztesnek nyilvánítják.

Egyébként a bevezetett vizsgálat megállapította, hogy Hossu örmagy már hosszú ideje szívbajban szenvedett, különböző orvosságokat is találtak nála. A Juventus játékosai a vasárnapról hétfőre virradó éjjel szeretett vezetőjük koporsójánál diszkrét álltak. Hossu örmagy földi maradványait a fővárosba szállították, temetésének időpontját még nem állapították meg.

Csak röviden...

A Orisana ismét súlyos bajokkal küzd. Komoly formában merült fel az egyesület feloszlásának terve.

A Juventus-Ripensia mérkőzésen még a bucarestiek hivatalosan megszabott költségmegtérítése, 24.000 lej sem folyt be.

A minapi KKASE-MMTE ökölvívó mérkőzésen küzdelem közben koponyaalapi törést szenvedett Kómvics Lajos vásárhelyi boxoló, akinek állapota igen súlyos. Talán nem tartották be a súlycsoport előírásokat, így fordulhatott elő a szerencsétlenség.

Az 1937. évi francia teniszlista: Férfiak: 1. Boussus, 2. Destremau, 3. Pétra és Férét, nők: 1. Mathieu, 2. Valdene, 3. Henrotin.

Néhány eredmény a nemzetközi magyar asztaliteniszbajnokságról: Lovász-Herskovic jugoszláv 21:18, 9:18, Sárosi-Schediw

osztrák 21:15, 16:21, 21:13, 14:21, 21:19! Márton-Ratkovics jugoszláv 21:15, 29:27, 18:21, 21:23, 21:17, Liebster osztrák-Salome jugoszláv 21:13, 21:8, 21:11.

Son és Nan, a berlini olimpia győztese és harmadikja helyzetlenül végzett a japán marathoni bajnokságban. Az első három: Ryu 2:34.17 óra, Kawaguti 2:35.07 óra, Kabasawa 2:35.28 óra.

A budapesti VAC vízipólócsapata 4:0 (1:0) arányban győzött a MUE felett a „Zsoldoskupa” mérkőzésen.

A „nemzeti” spanyol labdarugószövetség értesítette a magyar szövetséget, hogy nem fogadhatja január 12-én a magyar válogatottat, amely különben január 9-én Lisszabonban a portugál csapattal mérí össze erejét.

Glasgowban, tehát otthonában a skót csapat eddig csak két nemzetközi mérkőzést játszott. 1933-ban Ausztriával 2:2 arányban és a tavaly Németországgal, amelyet 2:0 arányban legyőzött.

Mivel a Máltában turázó Ferencvárosi játékosait nélkülözni lesz kénytelen, a magyar csapat valószínűleg így áll ki a portugálok ellen: Szabó, Miklósi-Biró, Gyarmati-Turai (Szücs)—Balogh, Sas—Vincze—Zsengeller—Dudás—Titkos.

JEGYZEZZE JÓL MEG MAGANAK.

KELL ANNAK MINDIG LENNIE!! Mert sokkal finomabb, egészségesebb és megbízhatóbb! Győződjön meg saját maga!

Péntektől minden este és vasárnap délután 6 órakor is EISEMANN MIHÁLY és SZILÁGYI LÁSZLÓ franciásan szellemes, legújabb operettje a

Gólyaszanasatórium

Csak felnőtteknek.

SZÍNHÁZ-FILM-MŰVÉSZET

Gólyaszanasatórium

— Szilágyi László és Eiseemann Mihály legújabb operettje —

Pénteken este mutatja be a színház Eiseemann Mihály és Szilágyi László legújabb operettjét, a Gólyaszanasatóriumot. A két kitűnő társszerző, akik rengeteg nagyszerű operettjük révén ma már világhírnévre tettek szert, ezzel az új operettjükkel csak fokozták és emelték hírnevüket.

A Gólyaszanasatórium meséje egészen speciális operett-mese, amely arra készült, hogy két és félórán át állandó nevetésben és derűtségben tartsa a publikumot. Rengeteg humoros helyzet, nagyszerű figurák egész sorozatából áll a Gólyaszanasatórium, amelynek librettójához kitűnően alkalmazkodó, modern és mégis melódikus zenét szerzett Eiseemann Mihály, akinek neve, — mint már említettük — ma már az egész világon

ismert.

A Gólyaszanasatórium cselekménye, mint már a darab címe is elárulja, kissé csipős, de franciásan könnyed és seholsem sérti a jóízű határait. A darab kényes helyzetek csak mulat, de sohasem botránkozhat meg a közönség. Mindazonáltal a színház a Gólyaszanasatóriumot kizárólag felnőttek számára mutatja be. A Gólyaszanasatóriumot Gróf László rendezte s az operett igen bő alkalmat nyújtott arra, hogy egy rendező, mint annak kitűnő szereplői ötleteik, humoruk tehetségük egész seregét vonultassák fel benne. A péntek este bemutatásra kerülő operett egyelőre hatszor szerepel a színház műsorán, de minden jel arra mutat, hogy állandó műsordarabja marad a szezonnak.

A SZÍNHÁZ HETI MŰSORA:

Csütörtök fél 9: Láz. (Harmadszor.)

Péntek fél 9: Gólyaszanasatórium. (Szilágyi László és Eiseemann Mihály legújabb operettje. Főszereplők: Solymosán Magda, Urmösy Magda, Sándor Stefi, Báza Éva, Wojticzki Elvira, Jenei Tompa, Csóka, Fülöp, Deésy, Csengeri Aladár, Homm, stb. Rendező: Gróf László. Premierbérlet 17. szám. A Gólyaszanasatórium előadásaira a pénztár 16 óra után nem ad el jegyet.)

Szombat fél 4: A tiz szüz. (A Marianum előadása, kizárólag az iskolák részére. Magánosoknak erre az előadásra a pénztár nem ad el jegyet.)
d. u. 5½: A rut kis kacsa. (Első olcsóhelyezés előadás.)
este 9: Gólyaszanasatórium. Rendes bérlet 17. szám.)

Vasárnap d. u. 3: Delila. (Olcsó helyárakkal.)
d. u. 6: Gólyaszanasatórium. (Harmadszor.)
este 9: Gólyaszanasatórium. (Negyedszer.)

A ROMÁN OPERA MŰSORA:

Péntek, december 10: Mártha.
Szombat, december 11 (iskolai matiné): Faust és Valpurgi éjszakák.
Vasárnap, december 12 (matiné): Három a kislány.
Hétfő, december 13: Fidelio.

ROYAL MOZGO MŰSORA:

Csak két napig: Az első Amerikában készült román film: Papan repülőkapitány sikerei és A láng. Nagyszabású francia film. Charles Vanel és Signoret.
Péntektől az őszi szezon legkiemelkedőbb eseménye! Jules Verne örökbecsű műve után Grant kapitány és gyermekei. Az orosz filmgyártás remekműve, főszerepben Moszkva legjobb színészeivel.

EDISON MOZGO MŰSORA:

Gála előadás: a szezon legjobb filmjei: I. Add nekem az éjszakát. Főszereplő: Jean Kiepuru. II. A vágy (Desire). Főszerepben: Marlene Dietrich és Gary Cooper. II. Uj hír. Micky Maus.

MUNKÁS MOZGO MŰSORA:

Kedden és szerdán:
3, 6 és 9 órakor: I. Ne sirj, édesanyám. Megható dráma. Kolozsváron utoljára. Fősz.: Joan Bava, Viola Masson. II. Kastély lángokban. Társadalmi dráma. Fősz.: Robert Montgomery, Levis Thone és Helen Hayes. III. Journal.

SELECT MOZGO MŰSORA:

Csütörtök, péntek, szombat, vasárnap:
A maginol front titka. Izgalmas dráma, melynek cselekménye a világháborúban játszódik le. Főszerepben: Vera Korene és Victor Francen.

URANIA MOZGO MŰSORA:

Csütörtökön: Általános közkívánatra: Koldus és királyfi. Mark Twain regényének nagyszerű filmváltozata, főszerepben: Billy és Bobby Mauch és Errol Flynn.

CAPITOL MOZGO MŰSORA:

Csütörtök, péntek, szombat, vasárnap:
Lumpácius Vagabundus (Három jómadár). A békeidők legnagyobb sikerű operettjének filmváltozata. Rendezte: Bolváry, főszerepben: Paul Hörbiger, Heinz Rühmann, Hans Holt, Fritz Imhoff.

Legfinomabb és legelegánsabb

Iáskál Weinemél

legolcsóbban csak kaphat. Str. Regina Maria 32.

APRÓ HIRDETÉSEK

Selyemernyős hangulat-lámpa eladó. Assz. lán, Calea Victoriei 27 szám alatt. Földszint, hátul az udvarban.

Központi fekvésű ardeali nagyvárosban, gyárépületekkel, kazánokkal, munkásokkal és iparvágánnyal ellátott kb. 40.000 m² területű, jó jövőjű ipartelep eladó vagy keres megfelelő ipari társulást. Tulajdonos címe a kiadóban.

Uri-zoba
dusan faragott, komplett, alkalmi vétel, olcsón eladó. STERNBERG régiség és bizományi fiókjánál Cluj, Regina Maria 29

Mármaroszigeti izraelita családoknál bevezetett sadchent keresek. Ajánlatokat „Magas honorárium” jellegre a kiadóba kérek.

Házroszemet Budapesten románaiának eladnám. Megkeresések „Leiben” jellegre a kiadóba.

Használt szénaprést keresek megvételre. Cím a kiadóban.

Mély modern gyermekocsi eladó. Str. Filipescu 15. Gratz műhely.

Stingl-Original Wien opus 32—11, 7¼ oktávós, egyáltalán nem használt, fekete zongora (Mignon), teljesen kifogástalan állapotban eladó. Cím: Heinz Buchas főmérnök Petrosani, Str. Crisan 4.

Deviza

nylvántartási és ellenőrzési könyvek (Import, export, kompenzáció) beszerezhetők

Boros papírkereskedésben Cluj

„MOTT”-sar

Az egész világ tudja, hogy „MOTT” az el

HIR

Zsidó nagyv

— Wertheimer

A zsidó asszonyok nőgyon méltó helyen találják, aki egy év óta kik munkából. Ahogy egészen isten, hogy minél elő munkát folytatni fogja. Amit eddig teljesítettek, igaz zsidó szív és Einöknöje volt hét éve vári Wizonak. Amíg idő küzdelmet kellett mag mentalitása, nevelése, a galmakban való részvéte más volt, mint amit az menyek változása az vezetőtől követelt. Más meg az efféle változást ingere, talán az új elhökét máról holnapra amiket eddig alig láttak szemmel néztek. Hagyon szerint ez nem hiba, cs hozzá: „Mitoh selo lism forma; a lelkesedés jónak természetek, amelyek gyengysúlyozottan magzében, ha belső küzdele helyüket.

Ilyen asszony Wertheimer — Sokat küzdöttem a nistává lettem — mondja történt, abban nagy re Kallus Lajosnének, aki ma is fiatalos lendülettel a álommaradottakért épp mai feltörekvőkért.

Igy lett a dolgos, a jó cselekvő Wertheimer S. munka egyik jelesé. rendezvényeket irányított karaktere mindenkor izlett fogást, biztos előkészület alatt hirt szerzett és kulturának. Amellett a szociális munka egyéb te megboldogult dr Eisler M. ben a kolozsvári Zsidó N. teuma alkalmából, ma falál reá.

„Az alapítók között v. rujával ékes, de fiatal s Samuné. Nincs olyan tisz fői az alelnöki állásig, ar smán meg ne akarták v. művelt elméjénél és min hevílő szívével fogva csa hatná meg helyét akárm. mintha húzódozott volna. mert ő tisztség nélkül is másoknak akar teret en lése.”

Minden kimagasló em a kérdés: honnan szere. nyek formáltak, vagy a ják, „hogy nézett ki a g Wertheimer Samuné a mann fűszernagykereske. A céget 1862-ben alapító kibővített egy beregszász is fennáll, Ruszinszki. Haussmann Arminnak és fiainak birtokában.

A nagyszonyon néhány mond el apja házatájáról — Hozzánk azoknak a annyira bejáratosak volt guit apám külön lakos nekik és kísértetüknek. E soha nem állottak üresen lizkál hol a kállói szálló a bukovinaiek és lengye ményt érezek, valahány rebere gondolk, aki „pádjénben” hoztak nek, nyek között. Az volt

Váltsa

„MOTT“-sarok

Az egész világ tudja már, hogy „MOTT“ az első pezsgőgyár.

HIREK

Zsidó nagyszonyok

— Wertheimer Samuné —

A zsidó asszonyok nobilis galériájában nagyon méltó helyen találjuk Wertheimer Samuné, aki egy év óta kikapcsolódott az aktív munkából. Ahogy egészsége helyrejön — adja isten, hogy minél előbb! — Igéri, hogy a munkát folytatni fogja ott, ahol elhagyta. Amit eddig teljesített azon egy nobilis, okos, igaz zsidó szív és lélek natása érződik. Először volt hét éven keresztül a kolozsvári Wisonak. Amíg ideig eljutott, sok lelki küzdelmet kellett magában elintéznie. Régi mentalitása, nevelése, a játékonysági mozgalmakban való részvételének iránya egészen más volt, mint amit az új idők és a körülmények változása az új zsidó közelet női vezetőitől követelt. Mások gyorsan csinálják meg az efféle változást: talán a szenzáció ingere, talán az új elhelyezkedés vágya viszi őket máról holnapra azokra a területekre, amiket eddig alig láttak, vagy amikre sanda szemmel néztek. Hagyományos zsidó felfogás szerint ez nem hiba, csak jóhiszeműség kell hozzá: „Mitoh selo hismo“ — előbb jöjjön a forma; a lelkesedés jöhet később. De vannak természetek, amelyek csak akkor érzik kiegyensúlyozottnak magukat az új környezetben, ha belső küzdelmüket kiharcolták a helyükért.

Ilyen asszony Wertheimer Samuné. — Sokat küzdöttem magamban, amíg cionistává lettem — mondja. — Hogy ez megtörtént, abban nagy része volt nővéremnek, Kállus Lajosnénak, aki régi cionista volt és ma is fiatalos lendülettel dolgozik a beszerzési alommaradatokért éppúgy, mint a palesztinai feltörekvőkért.

Igy lett a dolgos, a jót önmagáért a jóért cselekvő Wertheimer Samuné a cionista munka egyik jele. Egy időben a kultur-rendezvényeket irányította. Ez rendezvények karaktere mindenkor izlést, emelkedett felfogást, biztos előkészületeket árult el. Pár év alatt hírt szerzett és respectust a Wizo-kultúrának. Amellett nem hanyagolta el a szociális munka egyéb területeit sem és amit megboldogult dr. Eisler Mátyás irt róla, 1921-ben a kolozsvári Zsidó Nőegylet 25 éves jubileuma alkalmából, ma is teljes mértékben fálal réá.

„Az alapítók között volt az őszhaj koszorujával ékes, de fiatal szellemű Wertheimer Samuné. Nincs olyan tisztsege az egyetlen, föl az alelnöki állásig, amelyre az idők folyamán meg ne akarták volna választani, mert művelt elméjénél és minden jóért és szépért bevilló szívével fogva csakugyan méltóan állhatna meg helyét akármelyikben. Nem azért, mintha huzódzott volna a munkától, hanem mert ő tisztsege nélkül is dolgozik és inkább másoknak akar teret engedni az érvényesülésre“.

Minden kimagasló ember esetében feltöl a kérdés: honnan származik, milyen körülmények formálták, vagy ahogy erre felé mondják, „hogy nézett ki a gyermekszobájá?“ Wertheimer Samuné apja, Chaim Haussmann fűszernagykereskedő volt Munkácson. A céget 1862-ben alapította, amit nem sokára kibővített egy beregszászi fiókkal. A cég ma is fennáll, Ruszinszko két kereskedőjének: Haussmann Arminnak és Elmőnek, az alapító fiainak birtokában.

A nagyszony néhány jellemző dolgot mond el apja házatjáról.

— Hozzánk azoknak az időknél a rebbejel annyira bejáratosak voltak, hogy megboldogult apám külön lakosztályt rendezett nekik és kísértük. Ezek a vendégszobák soha nem állottak üresen. Hol a dési, hol a liszkai hol a kállói szállott meg bennük, majd a bukovinaiak és lengyelországiak. Lelki élményt érezek, valahányszor a száploncai rebbere gondolok, aki minden pénzt, amit „pájdjenben“ hoztak neki, elosztotta a szegények között. Az volt a „módszere“, hogy

December 18-ig délután 4 és 8 óra között lehet kiváltani a választó-könyvecskéket a kolozsvári járásbírószágon

Cluj, december 8. (Az Uj Kelet tud.) Egész Erdély területén az illetékes bírósági fórumok megkezdték a választói igazolványok kibocsátását. A zsidó választóknak tudniuk kell, hogy a küszöbön álló parlamenti választásokon kizárólag a most kibocsátandó választói igazolványok alapján élhetnek állampolgári jogaikkal. Minden zsidónak eleml lelkiismereti kötelessége önmagával és népével szemben, hogy a választói igazolványokat kiváltsa és gyakorolja választói jogát.

A kolozsvári járásbírószágon (Calea Regele Carol III. 2. szám) december 7-ike óta folytatja a választói igazolványoknak kibocsátását. Az igazolványok délután 4 órától este 8-ig, vasárnap pedig reggel 9-től déli 12 óráig adják ki, a következő beürend szerint:

Az A és C kezdőbetűs választó polgárok könyvecskéit Gheorghe A. Gheorghescu táblabíró a járásbírószágon 10-es számú szobájában.

A B kezdőbetűsöket Viorel Grivase járásbíró a 15. számú szobában.

A D, E, F kezdőbetűsöket Nicolae Chelies járásbíró a 19. számú szobában.

A G, H kezdőbetűsöket Liviu Techu járásbíró a 14-es számú szobában.

Az I, J, K kezdőbetűsöket Gheorghe Stanescu járásbíró az 5. számú szobában.

Az L, N, O kezdőbetűsöket Ioan Huzum a 21. számú szobában.

Az M kezdőbetűsöket Mihail M. Draganescu járásbíró a 17. számú szobában.

A P kezdőbetűsöket Gheorghe Bota járásbíró a 25. számú szobában.

Az R, T kezdőbetűsöket Joan Sălăgeanu a 17. számú szobában.

Az S, Sch, Sz kezdőbetűsöket Joan V. Russu a 25. számú szobában.

Az U, V, X, Y, Z kezdőbetűsöket Ir. Vasile Fărkas vezető járásbíró a 13. számú szobában.

A választó könyvecskék átvevélénél a személyazonosságát kellő okmányokkal kell bizonyítani és a könnyebb lebonyolítás érdekében esetleg be kell mutatni az elmúlt választásokon kiadott választási könyvecskéket is.

imádkozás közben 18 ezüst darabot dobott a perselybe, amit összegyűjtöttek mindennap és egy bizottság elajándékozta a szegények között.

A tizennyolc szám betűértéke életet jelent (cháj). Ez az oka, hogy e számnak a zsidó kultuszban különös jelentőséget adtak.

Patriarkális ház volt, ahonnan a nagyszony kikérült. Volt egy könyvelőjük, aki 35 évig volt náluk: haláláig. Hárminc éves szolgálati jubileumára Tisza Kálmán érdemrendet szerzett neki. Egyébként is az volt az elv a házukban, hogy nem mulhat el nap jótétemény nélkül.

— Ezt az elvet igyekeztem magammal vinni az életbe. De nem tudom, mennyire sikerült — mondja szerényen.

Apjáról egy emlékezetes jellemző dolgot mondott el.

Egyszer egy falusi vevő ellopott a boltban egy zsebkeft, amit ugyesen oldalzsebébe csuszatott. Haussmann ur azonban észrevette a lopást és dilemmába került. Ha szól neki, bizonyára halálra sérti, ha nem szól, bűnében hagyja a megtévelyedett embert. Ugy döntött magában, hogy kisanzsizozta a kést a tolvaj zsebéből.

Ezzel aztán mindketten eleget tettek egyfelől a lovagiaságnak, másrészt a tolvajlás szabályainak. (sz.)

TESTA Megfázás, hűlés, szűrés ellen

Orvosi szerkesztőségünk és kiadóházunk címe: Schön Dező, Str. Millerand 4. Telefon 597.

A Zsidó Párt jogvédő irodája (Str. Scaena uca 7/b) minden nap (szombat kivételével) déli 1/2-1/2 között, vasárnap pedig 11-1 között inspekción tart.

Sámsonovici tábornok, volt vezérkari főnök, igazgatósági tanácsstag. Bucarestből jelentik: Sámsonovici tábornok volt vezérkari főnököt a Copsa Mica Cugir-művek igazgatóságának tagjává nevezték ki.

A Nemzeti Bank újabb vizsgálat alá veszi az impo-tör cégeket. Bucarestből jelentik: A Nemzeti Bank elhatározta, hogy lepecsételteti és láttamoztatja egy a központi, mint főintézeténél bejegyzett impo-török könyveit. Ezen könyvekbe beírják a január 1-ig még nem rendezett devizaügyleteket és azután 1938 január 1-től fogva az összes behozatali műveleteket.

DIANA szoborral

A Krupp-művek öntőműhelyeket állítanak fel Buenos Airesben. Buenos Airesből jelentik: A lapok híradása szerint a Krupp-műveknek szándékában áll öntőműhelyeket létesíteni a városban és a gyár már meg is vásárolt három nagy bányatelepet.

Folytatják az ipari vállalatok nacionalizálását. Bucarestből jelentik: A kormány gazdasági bizottsága tegnap ülést tartott, amelyen tudomásul vette a Németországgal, Törökországgal és Svájjal folytatott tárgyalások menetét. Németországgal elvi meg egyezés jött létre. Elhatározták, hogy ezentúl az állam által külföldön eszközölt fizetéseknel is tekintettel lesznek a 38 százalékos felárakra. Végül elhatározták nyert, hogy az ipari vállalatok nacionalizálási munkálatait folytatni fogják.

Gyógyítható-e az impotencia?

Igen.

Bármi is legyen az impotenciának oka: félnékenység, a mirigyek rossz működése, vagy előrehaladott kor, egy célszerű kezelés tökéletesen helyrehozhat mindent. De egy ilyen kezelésnek két feltételét kell teljesítenie: ne ártsen az egészségre és vissza kell adnia a férfinak szexuális képességeit, anélkül, hogy fáradtatgot okozna.

A Reton-tabletták ebben a tekintetben utólag hatékonyak.

Reton egy teljesen új bázis és ismételt kísérletezések alapján lett készítve, amelyek végül eredményhez vezetnek.

A Reton hatása felülmúlja az összes várokozásokat: naponta 3 tablettával való kúra visszahozza a férfi számára, aki szexuális depresszióban szenved, a fiatalság erejét.

Egy Reton-tubus 25 tablettát tartalmaz és kapható gyógyszerárakban és drogeriákban, ára 98 lej.

Vidékre 110 lejelőzetes beklüdeése esetén szállítunk. Vezérképviselet: E. & L. Ciora, Bucaresti III. Str. Speranței No. 37.

ARCBŐREIRAGADÓ LESZ

ha rendszeresen használ Palmolive szappant, a toalettszappanok legfinomabbját

— Országos vásár. Huedin-Bánffyhyunad előjárósága az é-dekeltek tudomására hozza, hogy az országos állat- és kirakó vásárt f. hó 13 és 14-én tartják meg.

— Öngyilkos lett egy argentinai városban von Harden német báróné. Buenos Airesből jelentik: Von Harden német báróné ma öngyilkosságot követett el Puerto Marqueuban. Az öngyilkosnak Puerto Marqueuban 30.000 hektár kiterjedésű földje és 28.000 főnyi állatállománya volt. Állítólag amikor a törvényszék arra kötelezte, hogy térítse vissza egy belga cégnek a férje által vásárolt földet a nagyszony, ő ület fogta el és így lett öngyilkos.

— Ha influenzája van, gondoskodjék a róla, hogy gyomra és belei a természetes „Ferenc József“ keserűviz használata által gyakran és alaposan kitisztítsanak. Kédezze meg orvosát.

Jean Kiepora és MaTlene Dietrich. Az Edison mozgóknak sikerült a szezon két legnagyobb bfilmjét megszereznie. Jean Kiepora a Sorrentói dalban felülmúlja önmagát. MaTlene Dietrich a Vágy című filmben legtekéletesebb alakítását nyújtja. Mindkét film csütörtöktől vasárnapig fut.

KOPROL CSOKOLADE A TÖKÉLETES HASHAJTÓ

Comunitatea Autonomă Evrească de Rit Occidental cu ca-acter Statusquo din Satumare

Pályázat

Hitközségünknel két metszői állás... legkésőbb 1938 május 1-én betöltendő. Elettört, családi állapotot, eddigi működést és román állampolgárságot igazoló és konzervatív rabbiktól nyert másolatokkal is felszerelt pályázati kérvények f. év december 25-ig alatti címre intézendők. Fizetés meg egyezés szerint. Utiköltségek csak a meghívottaknak térítették meg.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

R. M., Simleu Silvaniei. Sziveskedjék a következő címre írni: Rumánisches Konsulat Warschau, Polen. K. Zs., Ciucea. A kérdezett rendelet a Monitorul Oficialban még nem jelent meg. Dr S. M., Bors. Sziveskedjék még egy kts türelemmel lenni.

Váltsa ki sürgősen választói igazolványát!

UJ KELET *Legújabb hírek*

Delbos Bukarestbe érkezett

A pályaudvaron nagy tömegek részesítették ünnepséiben a francia külügyminisztert. A király ebédre látta vendégül Delbost

Kiáltványt intézett Delbos Románia népéhez

Bucuresti, decemba. 8. Ma délelőtt a fővárosba érkezett Delbos francia külügyminiszter, akít a kormány tagjai, számos előkelőség s a francia követtség tagjai fogadtak. Hiatalmas tömeg gyűlt össze a pályaudvaron, ahol országőrök és iskolások ünnepelték Franciaország követét. Az állomásról Delbos a francia követségre hajtatott. A különvonat 10 órakor futott be a francia és román színekben pompázó északi pályaudvarra. Yvon Delbos, Rochat kabinetfőnök, A-mand Bétard helyettes kabintfőnök, több francia külügyminiszteri főtisztviselő és Thierry francia követ társaságában szállott le a vonatról. Kísérétében voltak Victor Bădulescu külügyi államtitkár és Dinu Cesianu párizsi román követ is, akik Ploestiig utaztak elébe. Az állomáson a kormány összes tagjai, a kisantant-államok követei és ügyvivői, a lengyel követ, a francia követtség személyzete, az orosz követség főtisztviselői, a svájci követ és más előkelőségek fogadták. Az állomástéren összereseglett tömeg lelkesen ünnepelte a francia vendéget. Az összes fővárosi iskolák küldött-ségei zászlók alatt vonultak ki és tüntettek Franciaország mellett. A pályaudvarról Delbos a francia követségre hajtatott, majd 11 órakor a királyi palotába ment, utána pedig Cotroceni-be vette útját, ahol bel-ta nevé a vendégkönyvbe. Delbos azután megjelent a külügyminisztériumban, ahol a két külügyminiszter rövid eszmecsere-t folytatott. Később Delbos királyi kihallgatáson volt, majd öfelsége vendégül látta ebédre. Jelen voltak az ebédén Tatarescu és Antonescu is.

Csernovitzban is nagy ünnepséiben részesítették Delbost

Tegnap este a varsói gyorsvonattal érkezett Delbos francia külügyminiszter Oráseni határállomáson lépte át a határt. 11 órakor, a vámvizsgálat befejezése után Delbos két különkocsiját Cernăuți felé indították, ahol hivatalos fogadtatásban részesítették a francia külügyminisztert. A francia és román zászlókkal felszerelt pályaudvaron a polgári és katonai hatóságok fejei üdvözölték, Marmeliuc egyetemi tanár, polgármester kenyeret és sóc nyújtott át neki, végül Parvulescu egyetemi professzor a Franciaország Barátai társaság nevében mondott köszöntő szavakat. Delbos válaszában köszönetét fejezte ki a meleg fogadtatásért. Cernăuți-ből különvonatot indítottak, amely 12 órakor indult el a főváros felé.

Delbos kiáltványa a román néphez

Miután a román határt átlépte, Delbos a következő kiáltványt intézte a román néphez: „Román földre érkezve, Franciaország üdvözlét kívánom kifejezni és örömet nyilvánítni afelett, hogy ebben a nekünk, franciáknak annyira drága országban lehetek. Látogatásom célja elsősorban köszönetet mondani öfelségének, a királynak, amiért oly szíves volt jelenlétével megtisztelni a mi július 14-iki nemzeti ünnepünket. Egyikéjűleg viszszaadom barátom, Victor Antonescu párizsi látogatását és más kiemelkedő román személyiségeket is. Át vagyok hatva a francia kormány azon akaratától, hogy fentartsa a szíves kapcsolatot egy baráti néppel, amelynek politikája egyazon forrásokból meríti békés céljait. Az ut, amit tesztek, kifejezésre juttatja a köztársasági kormány azon állandó gondját, hogy nemzetközi téren szoros együtt-

működésben és teljes megértéssel dolgozzék együtt az összes baráti államokkal. Franciaország egészen különleges értéket tulajdonít a francia-román barátságának, amely kölcsönös szereteten alapszik és amely legjobb védelme a két nemzet és a béke állandó érdekeinek.”

A fővárosi lapok első oldalukat teljes egészében Yvon Delbos látogatásának, személyiségének és a román-francia barátság méltatásának szentelik.

Szerda délután 4 órakor Delbos felkereste Tatarescu miniszterelnököt, 5 órakor Antonescu jelent meg a francia követségen, hogy visszaadja francia kollégája délelőtti látogatását. Este a francia követségen lesz diszvacso-ra, melyen az uralkodó is megjelenik.

Lengyelország Párizs segítségére siet támadás esetén?

Mint Londonból jelentik, a Daily Mail var-

sói jelentése szerint Beck és Delbos állítólag megállapodtak abban, hogy Lengyelország elleni támadás esetén Párizs segítségére siet és hasonlóképpen Párizs Varsó segítségére. Addig azonban megőrzik teljes cselekvési szabadságukat. A megbeszélések során sok kérdés elintézetlen maradt. Delbos főleg azt igyekezett Becknél elérni, hogy Lengyelország egyezzen meg Csehszlovákiával, Európa békeje érdekében, mire Beck kijelentette, hogy a kezdeményező lépéseket Prágától várja. Delbos ezután igyekezett Becket rávenni arra, hogy álljon a kölcsönös védelmi egyezmények rendszere mellé, de Beck kitart a kétoldalú egyezmények mellett. Végül Franciaország nevében Delbos védelmezte a Népszövetség jelentőségét, míg Beck kijelentette, hogy ezt nem látja be, mert a Népszövetség mellőzésével sokkal jobban lehet a kérdéseket elintézni.

Holnapról a ROYAL slágermozgó bemutatja a szezon legnagyobb filmjét, JULES VERNE ököbcésű egényének filmváltozatát:
Grant kapitány gyermekei
200.000.000 lejbe került a film előállítására.
Ma utoljára: PAPANA kapitány filmje és a „LANG”.

A hó és a fagy megbénított minden harci tevékenységet a spanyol frontokon

A Havas salamancai jelentése szerint az a spanyol fronton bőségesen havazik és emiatt mindenféle haditevékenység szünetel. A hó helyenkint eléri a fémétert.

Burgosból jelentik, hogy a spanyol bankok a nemzeti kormány felhívására leget téve, 250 millió pezeta kölcsönt folyósítanak annak

hogy segítségére legyenek a buzabeszézési kérdés megoldásában. Kölcsönt nyújtanak a bankok a köztársasági területekről menekülteknek is, előlegképpen azok kormányterületen levő bankbetéteikre. Ezen összegek 40 millió pezetát tesznek ki.

Ellentmondó hírek Nanking elestéről

Nanking, december 8. Nanking bevételéről egymásnak ellentmondó hírek érkeznek.

A japán forrásból érkező híradásokkal szemben, amelyek Nanking bevételéről szólnak, a Nankingból és Hankeuból érkező híradások egyetlen szóval sem említik Nanking bevételét, sőt ellenkezőleg: a kínaiak ellenállásáról számolnak be.

Igy nankingi jelentés szerint újabb kínai csapatok érkeztek az éjszaka folyamán Nankingba, hogy a helyőrséget megerősítsék és a kevésbé gyakorlott vidéki erőket leváltssák. Elővigyázatból az amerikai, angol és német követségek tagjai, akik még mindig Nankingban tartózkodnak, az éjszakát a Jangcsen horgonyzó hajók fedélzetén töltötték. A városban ál-

Uj különvonat Budapestre és Wienbe utlevél és vizum nélkül

a „VENUS” Sportklub mérkőzéseire

Indulás Clujól: december 23-án Peggel. Visszatérés Budapestre: január 2-án reggel.

Legutolsó jelentkezési határidő decemba 16-ig a

Wagons-Lits/Cook és Europa

utazási irodákban CLUJ, PIAFA UNIRII.

Keresünk
16-18 m. hosszú, 25-30 cm. nagyságú jó állapotban levő
transport-csigát
Ajánlatokat kérjük Industria de Asfalt si de Var Cavarán S. p. A. címre Timisoara III. P. Asanestii 1. beküldeni.

Óvatosak hashajtója
a tisztán természetes
Igmándi-keserűviz!

landó ágyudörgés hallatszik, de a japán és kínai erők még nem csaptak össze. Egyébként a kínai katonai hatóságok Nankingot háborus zónának nyilvánították és utasították az összes polgáremberket, meneküljenek sürgősen az e célból kijelölt sávra.

A temes-torontáli, szörényi és kisküküllői zsidó lista

Cluj, decemba 8. (Az Uj Kelet tud.) A Zsidó Párt tevékenységének első fázisa a listák letétele, a mai nappal lezárult. Kedden Kisküküllő megyében tette le a jelölőlistáját a Zsidó Párt. A kisküküllői lista letételénél a kolozsvári központ nevében Fränkel László dr. működött közre. A jelöltek mindannyian dicsőszenmártóniak, a névsor a következő: 1. dr. Erdős Izor, 2. Kálmán Bernáth, 3. Kasztner Endre, 4. Horovitz Mór.

Tegnap számunkban tévesen a háromszéki lista letételéről írtunk, a csikmegeyi helyett. A csikmegeyi lista letételével, valamint a megye zsidóságának lelkes előkészítésével a megyei tagozat vezetősége, dr. Klein Vilmossal az élen, derekas munkát végzett. A megye zsidósága az önálló zsidó lista mellett döntést meleg szeretettel fogadta.

Közöltük már, hogy a Zsidó Párt Szörény megyében és Temes-Torontál megyében is letette a listáit. A két lista névsora a következő:

Temes-Torontál: 1. Nobel Sándor, 2. Friedmann Ferenc, az ortodox hitközség elnöke, 3. Reiter Károly, 4. Vermes Ernő, 5. Berger Arnold, 6. dr. Weisz Artur, 7. Klinger Jenő, 8. dr. Kertész Pál, 9. dr. Friedländer Pál, 10. dr. Aranyosi Jenő.

Szörény: 1. dr. Nobel Sándor, 2. Spitzer Dávid, 3. dr. Kirschner Arnold, 4. dr. Schlager Adolf, 5. Junger Zoltán, 6. Reicher Márkus.

Letartóztatták az orosz légi haderő parancsnokát

Helsinki, decemba 8. Szovjetország-ból érkező hírek szerint Alsknis Ast of tábornokot, a nemzetvédelmi népbiztos helyettesét és a légi haderő parancsnokát állítólag letartóztatták. Alsknis tábornok volt annak a katonai törvényszéknek az elnöke, mely Tuchacevszkit halálra ítélte.

LEGUJABB SPORT

Skócia-Csehszlovákia 5:3 (3:0)

Glasgow, decemba 8. Negyvenezer néző előtt játszották le ma a Csehszlovákia-Skócia labdarúgó mérkőzést, amit a skótok, nem fukarkodva a gólokkal 5:3 (3:0) arányban nyertek meg.

FRATERNITAS Könyv és Lapkiadó R. T. nyomása Cluj. Strada Baron L. Pop 10. Telefonszám: 18-60.

CENZURAT

Iorga maros ked

Megkezdődött akadályoztat

Cluj, decemba 9. Meletes, hogy a liberális máramarosi jelölésesen esélytelen helyre kerül. A liberális párt vezetőségét ez a jelölés formájában is mehozta a sodrából. Híamammarosi és központi hogy az illető zsidó listára, hogy ezen a csuknak a megye szárszó sincsen ennek a zmentbe való bejutásáto ga professzor egyetütni, hogy zsidó akpeljen a jelölő listájú adjutása, vasárnap Nbasu beszédben mutat hogy milyen mértékbe mányzást nacionalista a Vaidával kötött kaizozott Tülea a ra, melsőizben történik mejelölő listám egyetlen. Annál kinosban ékat, mint a forgisták máramarosi jelölő lista parasztpárt hivatalos közli a máramarosi teszi a kérdést Tülea nje a vaidista karteészről a Neamul Ronlapja, ma délutáni szvatalos kommunikát k„Miután a liberális listáján egy zsidó mpe, a kultúrfiga elhaat állít fel ebben a tője Barlea máramaró. Hogy Iorga professró a következő máromol be: Iorga k

Sighet, decemba egyetlen máramarosi ma reggel távriati professzortól, hogy mostani képviselővátele céljaira huszez Barlea jelölésnek. Ba nagy erőfeszítések a jenek névsorát, a demokrata gondolkolapszerkesztő és Cuzépiskolai tanár is kéz még a délelőtti tövényszékhez, erog késő délutáni órák döntés, miután a kumem ékezett le egyre. Iorga professzor ta meg táviratában ségességét, hogy a választási meggyezepeltet a máramarosi Iulu Mois márma főelnököt január elseutáng szabadságot amely formailag magkérés-e történt, szorbad máramarosi vála A tövényszék főelnki kapcsolatok füzük nemzeti parasztpárt hez. Mois helyét Viácseelnökkel töltötte